



Asian Productivity Organization “The APO in the News”

Name of publication: *Tổ Quốc* (27 April 2015, Vietnam)

Page: <http://www.toquoc.vn/sites/vi-vn/details/3/kinh-te-viet-nam/133303/nang-suat-lao-dong-trong-nguoi-ma-ngam-den-ta.aspx>

KINH TẾ VIỆT NAM

27/04/2015 00:36

Năng suất lao động: “Trông người mà ngẫm đến ta”

(Toquoc)-Tại Diễn đàn Kinh tế mùa xuân 2015, một lần nữa vấn đề năng suất lao động lại được đặt ra với nhiều tranh cãi.

Dẫn đánh giá của Ngân hàng Thế giới, TS. Bùi Sỹ Lợi, Phó chủ nhiệm Ủy ban về các vấn đề xã hội của Quốc hội, thông tin: chất lượng nguồn nhân lực của Việt Nam đạt mức 3,79 điểm (trong thang điểm 10), xếp hạng thứ 11 trong số 12 quốc gia được khảo sát tại Châu Á. Trong khi Hàn Quốc đạt 6,91 điểm; Ấn Độ đạt 5,76 điểm; Malaysia đạt 5,59 điểm.

“Nguồn nhân lực nước ta yếu về chất lượng, thiếu năng động và sáng tạo, tác phong lao động công nghiệp... do vậy, chất lượng lao động là thách thức lớn đối với Việt Nam”, ông Bùi Sỹ Lợi bày tỏ.

Chính vì vậy, hiện nay năng suất lao động Việt Nam chỉ bằng 1/18 năng suất lao động của Singapore, bằng 1/6 của Malaysia, bằng 1/3 của Thái Lan và Trung Quốc. Năng suất lao động xã hội năm 2014 theo giá hiện hành của toàn nền kinh tế ước tính đạt 3.515 USD một người (số liệu của Tổng cục Thống kê).



Tốc độ tăng năng suất lao động của Việt Nam có xu hướng giảm dần theo thời gian

Đáng chú ý, theo thông tin của Tổ chức năng suất châu Á (APO, 2014), tốc độ tăng năng suất lao động của Việt Nam có xu hướng giảm dần theo thời gian. Nếu giai đoạn 1990-2000 tốc độ tăng năng suất lao động trung bình của Việt Nam đạt 5,7%, đến giai đoạn 2000-2012 giảm xuống còn 4,5%, trong đó giai đoạn gần đây 2005-2012, tốc độ tăng năng suất lao động của Việt Nam chỉ còn 2,9%.

Một số nguyên nhân chủ yếu ảnh hưởng tới năng suất lao động của nước ta đạt thấp so với các nước trong khu vực, ông Bùi Sỹ Lợi là do cơ cấu kinh tế và cơ cấu lao động chuyển dịch tích cực nhưng tỉ trọng lao động trong khu vực nông, lâm nghiệp, thủy sản vẫn ở mức cao; Chất lượng nguồn lao động thấp, cơ cấu đào tạo thiếu hợp lý, hiệu quả sử dụng qua đào tạo chưa cao; Máy móc, thiết bị và quy trình công nghệ còn lạc hậu với tỉ lệ doanh nghiệp công nghệ thấp và trung bình trong toàn ngành chế biến, chế tạo; Trình độ tổ chức quản lý, quản trị doanh nghiệp còn yếu cùng với hiệu quả sử dụng nguồn lực thấp.

Ngoài ra, tăng trưởng năng suất lao động của Việt Nam trong các ngành sản xuất và dịch vụ vẫn còn ở mức thấp hơn nhiều so với các nước khác trong khu vực. Điều này cho thấy thị trường lao động Việt Nam thiếu ổn định, việc làm chưa đầy đủ và bền vững, với năng suất lao động thấp.

Còn PGS. TS Nguyễn Thị Lan Hương, Viện Khoa học lao động và xã hội cũng cho rằng, chất lượng nguồn nhân lực của Việt Nam còn thấp và có khoảng cách khá lớn so với các nước trong khu vực.

"Chỉ số cạnh tranh nguồn nhân lực chỉ đạt 3,39 trên 10 điểm, cho thấy Việt Nam đang thiếu lao động có trình độ tay nghề, công nhân kỹ thuật bậc cao. Trong tổng số hơn 53,4 triệu lao động từ 15 tuổi trở lên đang làm việc, chỉ có khoảng 49% qua đào tạo, trong đó qua đào tạo nghề từ 3 tháng trở lên chỉ chiếm khoảng 19%", bà Nguyễn Thị Lan Hương nêu dẫn chứng.

Cùng quan điểm với ông Bùi Sỹ Lợi, bà Hương đưa ra nhận định: Một bộ phận lớn người lao động hiện nay chưa được tập huấn về kỹ luật lao động công nghiệp, tùy tiện về giờ giấc và hành vi. Người lao động chưa được trang bị các kiến thức và kỹ năng làm việc theo nhóm, thiếu khả năng hợp tác và gánh chịu rủi ro, ngại phát huy sáng kiến và chia sẻ kinh nghiệm làm việc.

Theo PGS.TS Nguyễn Chí Hải, Trường ĐH Kinh tế - Luật (ĐHQG TP.HCM), căn nguyên và nguồn gốc của những hạn chế, bất cập của nền kinh tế chính là do trình độ khoa học công nghệ còn thấp, năng suất lao động xã hội thấp, hiệu quả đầu tư của nền kinh tế có nhiều bất cập. Đây cũng chính là "gốc rễ" dẫn đến "vòng luẩn quẩn" nghèo đói, tình trạng mắc bẫy "thu nhập trung bình" ở nhiều nước đang phát triển, mà nền kinh tế Việt Nam hiện nay cũng không phải là một ngoại lệ "được miễn nhiệm" các nguy cơ này

"Mặt bằng thấp về khoa học công nghệ, năng suất ở trình độ thấp, tốc độ gia tăng năng suất lao động giảm dần, đó là nguyên nhân chủ yếu dẫn đến năng lực cạnh tranh của nền kinh tế thấp và chậm được cải thiện", ông Nguyễn Chí Hải nhận định./.

M.Đức